

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАКТИКИ СТВОРЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ¹

студентка гр. МК-91 Шевченко О. Ю.

Економічний розвиток України на сучасному етапі повинен полягати в переході від здійснення окремих, навіть комплексних природоохоронних заходів, до розробки і реалізації концепції всебічної екологізації суспільного виробництва та інших сфер діяльності.

Швидкий розвиток НТП, вичерпність ресурсів стають важливою причиною пошуку методів збалансованого розвитку суспільства, тобто такого розвитку, при якому задоволення потреб теперішніх поколінь не має ставити під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Одним із методів забезпечення збалансованого розвитку суспільства є екологічні інновації, які сприяють проведенню екологізації всіх сфер людського життя.

Питання вивчення екологічних інновацій як ефективного методу управління економікою підприємства вивчали багато науковців та вчених. Серед них найбільший вклад у розробку цих питань внесли В.Семенова, О.Михайлик, В.Шевчук, С. Степанов, А.Никитин, Ю.Саталкін, В.Навроцький та інші.

Екологічні проблеми, що охопили сучасний світ на даний момент зумовили актуальність даної теми.

Досліджуючи цю проблему варто визначити сутність поняття екологічної інновації. Екологічна інновація - це результат творчої діяльності, що спрямована на розробку, створення та впровадження нововведень у вигляді нової продукції, технології, методу, форми організації виробництва, що безпосередньо або опосередковано сприяє зниженню екодеструктивного впливу виробництва та споживання на навколишнє середовище та вирішенню екологічних проблем.

Розробка, створення та впровадження нових технологічних процесів та технологічних циклів розробки і погодженого розвитку усіх функціональних ланцюжків з видобутку ресурсів та їх переробки, розробка та застосування ресурсозберігаючої техніки, розробка і впровадження маловідходних і безвідходних технологій, розробку і випуск нових екологічно чистих продуктів та формування нового мислення у розроблювачів інновацій з точки зору необхідності його екологізації шляхом впровадження обов'язкової екологічної освіти – всі ці напрямки є пріоритетними у сфері економіки та екології. Розвиток економіки відбувається з урахуванням екологічного чинника як основоположної умови екологорівноваженого розвитку.

Інноваційна діяльність безпосередньо пов'язана з темпами розвитку науково-технічного прогресу і економіки, рівнем життя населення. Інновація є одним з основних засобів адаптації підприємств, організацій до змінюваних умов зовнішнього середовища.

Значною мірою виробництво екологічної продукції залежить від думки громадськості. Сучасний стан екології зумовив підвищення інтересу до проблем сьогодення.

Основними напрямками впровадження екологічних інновацій промисловими підприємствами є:

- орієнтація на причинний характер дій, який передбачає подолання під час здійснення інноваційних процесів причин, а не наслідків;
- розмежування відповідальності, яке визначає адресність та ступінь відповідальності суб'єктів екодеструктивної дії;
- формування мотиваційного інструментарію, адекватного існуючим соціально-економічним умовам;
- максимізація ефективності, яка передбачає досягнення цілей з екологізації з мінімальними витратами і отриманням максимальної віддачі інвестиційних засобів.

Задля ефективної дії інновацій в різноманітних сферах діяльності необхідно створити необхідні умови, серед яких можна виділити:

- формування відповідного підґрунтя для розробки, впровадження на сприяння екологічних інновацій;
- запровадження ефективного механізму залучення вітчизняних та закордонних інвестицій для екологізації інноваційної діяльності, страхування інвестицій, захист прав інвесторів;
- поєднання промислових та фінансових активів інтегрованих науково-виробничих структур, які забезпечать розвиток базових галузей, технологій тощо;
- забезпечення податкового, кредитного, амортизаційного стимулювання вітчизняних підприємств та установ, що впроваджують нові екологічні технологічні процеси й експортують наукоємну продукцію;
- розвиток інфраструктури інноваційної діяльності;

Держава у свою чергу повинна сприяти формуванню ринку екологічних інновацій. Це дасть змогу не лише зберегти навколишнє середовище, а й вийти вітчизняним товаровиробникам на світовий ринок товарів та послуг з конкурентною продукцією.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Ілляшенко С. М.

¹ Робота виконана за д/б темою «Розроблення механізму впровадження екологічних інновацій», № 0112U001378